

Előfizetési árak:

Egész évre .. K 10.—
Félévre .. K 5.—
Negyedévre .. K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca

Telefon-szám: 37

Előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalhoz küldendőek. A nyílt-lér sora 1.—korona

Függetlenségi politikai hetilap

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

RADOS MÓRIC

Megjelenik minden vasárnap

Aratáskor.

Amit szivszorongva, lélekzetelfojtva vártunk, az immár elérkezett. A mostoha viszonyok mérhetetlen bús sivatagából fáradt, réveteg szemekkel vizsgálgattuk, hogy mit hoz majdan számunkra a mezei munkás egész évi verejtéke. Ebbe vetettük reményünk, bizalmunk utolsó fellobanását. Ez volt az egyedüli perspektíva, mely vakító fényével keresztül törhetné sötét látóhatárunkat, mert egyedül ettől várhattuk a viszonyok kialakulását. És most hogy megérkezett az aratás ideje, midőn a gazda vidám hangulattal jön haza a kövér kalászkótlól hullámzó mezőről, mert egész évi fáradozását siker koronázta, akkor mi is boldog mosolylyal vehetünk lélekzetet. Mert ez oázist jelent és egy reménysugárt a közel jövőbe, mely bearányozza a felhőktől tarkított horizontot.

Mert az aratás a viszonyok fokmérője. És első sorban a kenyér az, ami igazgatja az országok sorsát. A többi a politika az mellékes, az háttérbe szorul, az másodrendű kérdés. Épen azért, a mezei munkás hangja, mely busás áldásos termést jósol: kell, hogy keresztülörje a politikai harcok vérmezőjét, mert ez életbe vágóbb, több fontossággal bír. Pláne annak az országnak, amely már ugyszólván a végkimerüléssel küzdött, amely a lejő szélén állt.

Itt tehát az ideje, hogy vegyünk le mindent a napirendről és tárgyaljuk azt a kérdést, amely hivatva van lendíteni eme sok csapástól látogatott nemzet sorsán. Itt az ideje, hogy csináljuk meg azt a mérleget, amely Magyarország megváltójául szolgál. És ennek úgyhisszük, bátran nekimehetünk. Nem kell semmi olyastól tartanunk, mely bennünket visszariasztana. Hozzáfoghatunk min-

den pesszimizmustól mentesen. Mert ezuttal vigasztalóbb hangok hallatszanak.

Azok a vészfellegek, melyek keresztül—kasul nyargalászták hazánkat, unos—untalan egy rázkódtatást előidézve, újabb és újabb csapásokkal tetézve nyomorunkat: a termésnél teljesen megkíméltek bennünket. A mezőgazdász munkájára a külpolitikai bonyodalom vajmi hatással volt. Igaz ugyan, hogy ennek következtében elfogták a munkásait és mundaérba öltöztették. Mindamellett a mezei munkások ezáltal nem szenvedtek kárt. Ha nem is rendes menetben, mégis folytak a munkálatok, úgy, hogy majdnem minden a rendes idejében elvégzett. Semmi sem maradt parlagon. Az időjárás is meglehetősen kedvező volt. A meleg, éltető napsugarak megérkeztek idejekorán. Utána következett a mérsékelt mennyiségű eső jótékony hatásával. Elvéve ugyan egyes vidékeken előfordult egy kis jégeső is, de az inkább a gyümölcsre volt kártékony hatással. A zsenge kalászok, amelyek még csak a fejlődés útján állottak visszakapták a megfelelő életerőt.

Ezekből az adatokból bátran leszűrhetjük, hogy alapos a kilátásunk egy vigasztalóbb helyzetmegteremtődésére. Mert mihelyt a kenyérkérdés meg lesz oldva lassanként maga után fogja vonni a többi élelmicikkek tetemes árlejtését és így aztán folytatódnak majd a láncszemek.

A kereskedelem is lendületet nyer ezáltal. Lassanként ez is ki fog evickélni abból az örvényből amelyben már hónapok óta vesztegel. Megszűnik a munkanélküliség is, amely már huzamosabb idő óta tartja inségben ez országot, mert így azok is üzembe jönnek

És így a rendes meder-

be fog terelődni minden. Mert az a lökés a melyet az egyik oldalon szenvedtünk a másik oldalon lesz reparálva és a fojtó krízis teljesen megszűnik. Mindenbe belopózik a pezsdülő élet.

Most már csak az aratás következtében mindig felújuló nagyobb és nagyobb arányokat öltő munkabérharc és annak utóhatása: az aratók sztrájkjának nehéz megoldatlan kérdése kerül felszínre. Ennek a mindjobban elmérgesedő rákfenének, mely úgy a munkásra mint a munkaadóra nehéz kórságot jelent, kell véget vetni. És ez csak olyan módon érhető el, ha mindkét fél belátja annak káros voltát. A munkaadó hasson oda olyan munkabér felállítására, mely annak, az egész nap munkában görnyedező aratónak rendes megélhetést biztosít. És viszont az aratónak is be kell látni, hogy azok a háttérben lapangó izgatók akik harci modort ébresztenek bennük és felbujtják a munka beszüntetésére, azok nem olyan lelki barátjai mint a hogyan azt nagy gesztussal prédikálják. Mert a beléjük szuggerált konokság nagyon gyakran végettessé válik rájuk nézve. Nem megy ritkaszámba, hogy ezáltal a legjobb munkaidőt munka nélkül kell végigkóborolnia. Mert az előbbi munkaadó többé szóba sem áll vele és a többi akkorára már kifüggesztette a Megtelt tábláskát. Oda kell tehát hatni, hogy a munkaadó és a munkás kölcsönösen megértsék egymást, melynek föltétele a mindkét részről való engedékenység; és akkor háborítatlanul folyhat az a munka, amely közelebb hoz bennünket a boldoguláshoz.

Pláne ha ama óhajunk is teljesítve lesz, hogy a Hadügyminiszterium szabadságolja a póttartalékosokat, úgy a rendes fejlődés útjából minden akadály el lesz gördítve. Az aratáshoz is hathatósabb erővel foghatunk majdan hozzá.

Politikai hét

Abony, július 5.

Az aradi választás után csönd lett a politika berkeiben. Említésre méltó eseménynek csak Andrassy pártalakítási előkészületei mondhatók és az elmúlt héten ez a tény foglalkoztatta leginkább a munkapárti sajtót is, amelynek legkevésbé van igénye az új Andrassy párt. Érthető. Andrassyak összeköttetései és az extrémek között haladó mérsékelt politikája előreláthatólag sok gondot fog okozni Tiszáéknak, akik pedig a legutóbbi hetekben mindenféle eszközzel igyekeztek Andrassy közelébe jutni. Nem sikerült. Andrassy harcol tovább és az egyesült függetlenségi pártok számíthatnak Andrassyék együttműködésére.

Tiszadobon az elmúlt héten mozgalmas politikai élet volt. Déry Zoltán és gróf Károlyi Mihály beható tárgyalásokat folytattak a választójogi blokk megalakítására vonatkozólag és amint biztos forrásból vesszük a hirt a választójogi blokk létesülésének most már semmi akadályja nincs. Az ellenzék tehát az ősszel megkezdődő parlamentben a legagresszívabb harcot fogja kifejteni és nem vesz részt mindaddig a parlamenti tanácskozásokban, amíg a parlamenti őrségnek nevezett fogdmegetek onnan el nem távolítják. A kormány lapjai felsőbb megbízásra beszéltek és beszélnek az őrség eltávolításáról, de nekünk nincs okunk hinni Tiszáék engedékenységében, mert Tisza jól tudja, hogy csak az erőszakra támaszkodhatik és anélkül az egész kormányzat rendszer összeomlik.

Az ellenzék országos agitációja a mezei munkák esőközébe szünetel, hogy azután annál eredményesebben lánson munkához.

A külpolitikai bonyodalmak újabb háboru rémséget idézték elő és a háboru réme akárhogy tagadjuk is itt kovályog a fejünk fölött és minden pillanatban lecsaphat ránk. Tisza, a külpolitikai szélkakas, csak azt mutatta meg legutóbbi külpolitikai nyilatkozatával, hogy merről fúj a szél, de ennél többet nem vártunk tőle. Külpolitikánk is ezer sebből vérzik és idebent mégsem történik semmi a belviszály megszüntetésére.

Községi ügyek

Abony.

Közygylés.

A község képviselőtestülete Németh Béla községi bíró elnöklété alatt e hó 2-án (szerdán) rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a képviselők a tárgysorozaton szereplő fontosabb ügyekre való tekintettel meglehetősen számban jelentek meg.

Tárgysorozat előtt Pintér Gyula a villanyvilágítás körül tapasztalható állandó zavarok miatt, Rados Mór pedig a járásbíró elhelyezése tárgyában intézett kérdést az előjárósághoz. Németh Béla bíró felelt az interpellációkra. A villanyvilágítási zavarokra vonatkozólag az előjáróság a szerződés értelmében fog eljárni, a járásbíró elhelyezése nézve pedig a laktanyát tartja megfelelőnek az előjáróság. Az interpellációk után a tárgysorozat következik.

Papp Péter előadó főjegyző jelenti, hogy Tóglás Mihály honvéd köztisztviselő a község 213 kor. 53 fill. költséggel eltemetette. Jelenti továbbá, hogy dr. Márton Lajos a kórház céljaira 200 koronát adományozott, javasolja, hogy a kegyes adományért a közgyűlés jegyzőkönyvében mondjon köszönetet. A közgyűlés a javaslatot, valamint a vadászati bér szerződés pótlása, az illetőségi kérdések és Makaes Jánosné, valamint Szücs Sándor ápolási költségeinek tárgyában tett előterjesztéseket egyhangulag elfogadta.

Tárgyaltatott a toronyóra kezelésére Rósenzweig J. óráscéggel kötött szerződés, amelyet a közgyűlés egy másik ajánlat elvetése után egyhangulag jóváhagyott.

Előadó főjegyző előterjeszti a tisztviselők, segéd, kezelőszemélyzet és szolgák drágasági pótléka tárgyában hozott előjárósági határozatot, melyet a maga javaslatával támogat, hivatkozván azon körülményre, hogy a képviselőtestület a fizetésjavításhoz amenny is hozzájárult és a vármegye alispánja által kért pótszabályrendelet elkészítése helyett az ügy sürgősségére való tekintettel drágasági pótlék megszavazását tartja célirányosnak. E tárgynál hosszabb vita fejlődött ki, Pintér Gyula az előjárósági határozat mellett szóllalt fel, míg Mucsi Alajos és Kone Pál határozottan ellenzték a drágasági pótlék megszavazását. Teszár László, Sivó Jenő, Lévy Mihály és Rados Mór felszólalásaikban ragaszkodnak a vármegye alispánja által kért pótszabályrendelet elkészítéséhez, mert a drágasági pótlék helyett a fizetésrendezést tartják előnyösebbnek. A közgyűlés ebben az értelemben döntött és így legközelebb tárgyalás alá kerül a fizetésrendezésre vonatkozó pótszabályrendelet.

Jóváhagyta a közgyűlés a régi városháza főépületének bérbeadására, az előfogatozásra, a vásár- és helypénzbérletre, a Palácsi-ut bérletére és a laktanya egyes részeinek bérbeadására vo-

natkozó szerződéseket egyes kisebb módosításokkal.

Tudomásul vétetett dr. Miklós Emil községi orvos szabadsága és ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés a tanyai iskolák bérletére nézve dr. Révész Géza, Garai László, özv. Mária Bálintné és társai, valamint Kengyel Pállal kötött szerződéseket. A Mária Bálintné-féle tanyai iskolahely renoválására vonatkozó előterjesztés, valamint Abonyi Károly Mórral egy tanyai iskola helyre nézve kötött szerződés jóváhagyott.

A képviselőtestület hozzájárult a róm. kath. iskolaadó és párbérváltás kezelőjének községi végrehajtói jelleggel való felruházásához és Mucsányi végrehajtó a hivatalos esküt azonnal le is tette.

Nagy Lajos adóügyi jegyző a husszék jövedelmének a szegénypénztárba való utalását javasolja a közgyűlésnek. A javaslat egyhangulag elfogadtatott, valamint tudomásul szolgált a pénztárvizsgálatról szóló jelentés is.

Németh Béla községi bíró és Nagy Lajos adóügyi jegyző szabadság iránti kérelmüket a közgyűlés teljesítette.

A közlegelők megjavítására kért államsegély tárgyában a földmivelésügyi miniszter arról értesíti a községet, hogy 100 korona államsegélyt engedélyez egy Laccke-féle eke beszerzésére. Ezzel szemben azonban felhívja az előjáróságot, hogy a közlegelők bérleti idejének lejártával a község saját kezelésében köteles a közlegelőket megtartani.

Jászkarajenő.

A község környékbeli telefonhálózata az elmúlt héten elkészült és átadatott a közhasználatnak. A beszélgetések az abonyi telefonközponton keresztül bonyolítatnak le. A községben jelenleg öt előfizető van.

Kocsér.

Az orvosi állás üresedésben lévén, az orvosi teendőket eddig dr. Szentkirályi István járási orvos látta el. A járási főszolgabíró intézkedése alapján az orvosi teendők ellátásával az állás betöltéséig dr. Maybaum törtéti orvos bizatik meg.

T-Györgye.

Györgyey Illés földbirtokos gazdaságán halaszgazdaságot rendez be. A földmivelésügyi miniszter kiküldte a halászati felügyelőt a szükséges utbaigazítások és intézkedések megtételére. Ha a halaszgazdaság bevalik, reményünk van olesó halpiacra.

Község politika.

III.

Factum est. A közgyűlés megvult. Az esős időjárás lehetővé tette, hogy a gazdák közül is néhányan megjelenhessenek a közgyűlésen. Sejtettük, hogy meglepetéseket hoz ez a közgyűlés, de éppen arról az oldalról ért bennünket a meglepetés, ahonnan legkevésbé vártuk. A drágasági

pótlékról volt szó. Egyik képviselő, aki annak idején a fizetésrendezéshez en block hozzájárult, azt fejegette, hogy a drágasági pótlék az más, mint a fizetésrendezés. A drágasági pótlék csak azoknak jár, akik arra rászorulnak, akiknek fizetéséből nem telik arra a másik darab kenyérre, amelyre pedig nekik és családjuknak égető szükségük van. Nem jár tehát azoknak, akik a köztudat szerint hivatalukat nem a fizetésért vállalták, hanem részt akarnak venni — eltekintve a fizetés összegétől — a község vezetésében. Milyen visszatetszést kelthetett magában a képviselőtestületben az a körülmény, hogy a fenti fejtegetés után felállott valaki és szinte sértődötten követelte a maga és két társa részére a drágasági pótlékot, azzal érvelve, hogy igen is ők nem hiába vesztegetik idejüket a község érdekében, mert az ő idejük drága.

Tudomásul vesszük ezt a kereken kimondott igazságot és feljegyezzük arra az időre, ami-

kor majd ismét szó lesz arról, hogy kik azok az önzetlen polgárok, akik száz, meg kétszáz korona könyöradományzámba menő drágasági pótlék nélkül is hajlandók a köz érdekében tisztséget vállalni a megállapított ezer és ezerkétszáz korona fizetések mellett is. Ejnye, ejnye! Hová jutottunk? Milyen nagyot fordult a világ. Valamikor dicsőség volt a város vezetésében helyet foglalni és ha kellett a vezetők anyagi áldozatokat is hoztak a város érdekében. Ma már drágasági pótlékért verekednek és a község érdekében hozott áldozat csak addig ér, hogy egy küldöttségben való megjelenés előtt ünneplőbe öltözünk és megberetválkozunk. Nem hiszszük, hogy az illető követelődző ur megbízást kapott volna ilyen hangu felszólalásra két társától, akik közül az egyik, — hanem tévedünk — szó nélkül elhagyta a közgyűlési termet. A község hálás lehet az ilyen alkalmakért, amikor az ilyen „vezetőférfiak“ a maguk valóságában bemutatkoznak.

Uj rovatok.

Lapunk mai száma már a modern ujságyomás jeleit hordja magán; uj lapfej, uj cimek diszitik lapunkat. Ilk tehát, hogy ezen ünnepélyes alkalommal uj rovatokkal is gazdagítsuk lapunkat. Itt következnek:

Vizállás.

Egyes elégedetlen egyének jelentése szombaton — az eső után.

Körösi-ut	10—20 cm.
Staub-kávéház előtt	bokáig érő.
Piactéren	hajózhatalan.
Külső részeken	erről nem is beszélünk.

Tózsde.

Árú:

Hamisitott tej	20 fillér.
Tiszta vaj	nem kapható.
Hullott sertés	csak dobszó utján.

Érték:

Részvény	sör, hűvös időjárás miatt lanyha.
Másnak	nálunk nincs értéke.

Időjóslás.

Rossz idők járnak. Nincs idő. Van idő. Drága az idő. Meg kell fizetni. Drágasági pótlékkal kell megfizetni. Lesz még jobb idő is.

A hivatalos lapból.

1985 július 6. án.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter az abonyi járásbíróshoz két új fizetéstelen díjnokot nevezett ki.

Véglegesítés. A pénzügyminiszter az abonyi kir. adóhivatalnál alkalmazott két fizetéstelen pénzügyőrt véglegesítette.

Áthelyezés. A honvédelemügyi miniszter Skultéti Joachim csendőrszervezetét Szatmáreszekéről a budapesti rabkórházba áthelyezte.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter elrendelte, hogy Jankovich Béla, Wekerle Sándor, gróf Wickenburg Mór és Tisza István nevüket haladéktalanul megmagyarosítsák.

A polgári iskola értesítője

Kaptuk az abonyi m. kir. állami polgári fiu- és leányiskolájának 1912—1913 iskolai évről szóló értesítőjét, melyből a következőket jegyezzük ide.

Az iskolaév története a tanári karban történt személyválto-

zásokkal kezdődik. Telmann József helyébe dr. Steiner Zoltán, Buday Tekla és Udvarhelyi Aranka tanárnők helyébe Battikné Zerdahelyi Izabella és Bertha Teréz helyeztetek át polgári iskolánkhoz.

Az egészségi állapot kielégítő volt, a tanulmányi és fegyelmi ügyek általában jóknak mondhatók. A vallásos nevelés érdekében a tanári kar a hitoktatókkal egyetemben mindent elkövetett.

A hazafias szellem ébren-tartása céljából október 6-án, november 19-én, március 15-én és április 11-én hazafias ünnepeket rendezett az iskola, Április 23-án pedig Abonyi Lajos halálának évfordulóján, a költő szobrát koszorúzták meg a növendékek, A segítő-egyesület vagyona az idén 3059 kor. 30 fillerre szaporodott fel.

Június 13-án fejeződtek be a tanítások és 24-én volt a tanév ünnepélyes bezárása és a jutalmak kiosztása. Itt jegyezzük meg, hogy nem helyeseljük a jutalmak túlságos felaprózását, mert részben a lényegtelen kis jutalomdíjak, részben az a tény, hogy majdnem minden tizedik gyermek valamely címen jutalomban részesül: elveszti a jutalmazás tulajdonképeni célját.

Az intézet növendékei az idén is tanulmányi kirándulást tettek. Így megtekintették Budapestet, voltak a Magas-Tátrában és a tetétleni emléknél.

Az ifjúsági egyesületek: „Petőfi Önképzőkör“ és az „Abonyi Lajos Önképzőkör“ az idén is igen szép működést fejtettek ki.

A fiú és leányiskolában összesen 142 tanuló volt, akik közül 50 a környékbeli községekből való. A végzett növendékek egyrésze folytatja tanulmányait, egyrésze pedig ipari pályát választott.

A jövő iskolai évre vonatkozó tudnivalókat foglalja még magában az értesítő, mely szerint a beiratások szeptember hó 1, 2 és 3 napján, naponként délelőtt 8—12 óráig fognak eszközölni.

Vagdalkozó csendőr

Véres botránynak volt színholyc a múlt hét vasárnapján Kelemen László vendéglője, ahol Varga Pál szabómester barátai társaságában esendben sörözgetett, miközben a vendéglőbe érkezett Skultéti Joachim szabadságot esendőrösvezető, akit a társaság meginvitált az asztalhoz. Heten voltak és egy hordó sört fogyasztottak el, melynek árát felosztották maguk között. A csendőrré is 1 kor. 60 fillér esett és mikor azt tőle követelték, durván rátámadt a társaság tagjaira és sértegette őket. Mikor ezek kikérték maguknak a sértegetést, Skultéti kardot rántott és vagdalkozni kezdett. Előbb Uri Istvánt ütötte meg pusztá kézzel, majd a termen keresztül menő Varga Palra rontott, akinek fejére sújtott és az éles esendőrkard levágta Varga fület és félarcáról a bőrt. Mikor a társaság tagjai látták, hogy Skultéti a vér látására még jobban felbőszül, rávetették magukat és kies-

varták kezéből a kardot, mellyel Uri István, aki dulakodás közben fején megsérült, néhány ütést mért a csendőrré.

Közben megérkeztek a rendőrök, akik régóta ismerik a verekedő természetű csendőrt. Felszóllították, hogy engedelmesséjék, de Skultéti a rendőröket is a legdurvább kifejezésekkel illette, sőt az időközben odaérkező csendőrök is csak nagynehezen tudták megfélemezni a dühöngő csendőrt, akit minthogy dulakodás közben szintén megsérült, Varga Pállal és Uri Istvánnal együtt a kórházba szállították. A sebesülteket dr. Halmi István és dr. Miklós Emil községi orvosok látták el; a felbőszült csendőrré még itt is baj volt, mert bezárkóztott egy szobába és csak a járásörmester legerélyesebb felszólítására nyitotta ki az ajtót.

Az esetről Bozsódy járásörmester táviratilag tett jelentést a félegyházi szakaszparancsnokságnak, ahonnan másnap egy csendőrhadnagy szállott ki és kihallgatta az eset résztvevőit és szemtanúit. Skultéti csendőrt letartóztatták és egyenlőre a budapesti rabkórházba szállították, ahonnan a hadbíróóság elé állítják.

Varga Pál a kórházban fekszik, folkerestük őt és az esetről a következőket mondta el:

„Hétfőn e hó 7-én lett volna az esküvőm. Így nem tudja az ember, mi éri. Gyánutlanul hívtam meg asztaluakhoz régi jó barátomat Skultéti, akit később beszélgelésünk folyamán esküvőmre is meghívtam. Úgy 6 óráig vidáman folyt a társalgás, akkor kimentem a kertbe táncolni s mire visszatértem már nagyban folyt a veszekedés. Mit sem sejtve haladtam el Skultéti előtt, aki kardjával felém sújtott, de oly éles lehetett a kard, hogy nem is vettem észre, hogy fülömet levágta, csak akkor tudtam meg, amikor a kertbe visszatérve a leányok rémülődözve kiállították, hogy lóg a Varga füle. Később az orvosok bekötötték sehemet, ami rövidesen behegged és megtarthatjuk az esküvőt.“

Ennyit mondott Varga a szomorú eset hőse, aki majdnem fülével fizette meg Skultéti barátságát, aki viszont állását tette kockára azon a borongós vasárnap délután.

Értesítés.

Berendeztük a n. é. közönség kényelmére, hogy Abony részére Perényi Ignác ur divatárú kereskedő részünkre elfogad tisztítást és mosást gallérok, kézikelme és férfi ingekre, valamint kelme festést is vegytisztításra.

Számos megbízást kér „Patyolat“ gőzmosógár, Aleser Ferencz vegytisztítógyár Szolnokról.

Mi ujság?

Felkérjük lapunk előfizetőit, hogy a harmadik negyedévi előfizetést beküldeni sziveskedjenek, hogy a késlekedés miatt a lap szétküldésében, fennakadás ne történjék.

Személyi hir. Dr. Kossuth László ujszászi községi orvos 4 heti, dr. Steiner Ignác tószegi községi orvos 3 heti szabadságukat megkezdték.

Emlékeztető. Az Ipartestületben ma este lesz az iparos ifjuság és a rokkant egyület együttes mulatsága. A mulatság iránt széleskörű érdeklődés mutatkozik.

Az Önkéntes Tűzoltó Egylet ma egy hete tartotta meg alakuló gyűlését Temesközy Gerzson elnöklote alatt. Az alakuló gyűlésen 14-en jelentek meg, akik az alapszabályokat elfogadták és a fogadalmat letették. A gyűlés ideiglenes jegyzőül Bedekovich Andort választotta meg.

Karai vásár. Jászkarajenön ma van az idei második országos vásár, melyre vészmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Vaklárma. Szombaton hajnalban vészharang riasztotta fel a község lakosságát. A toronyór valahol lángokat és füstöt látott. Szerencsére disznót pörkölték, nem tüzeset volt. Úgy látszik ismét elmulasztják bejelenteni a város területén belül eszközölt disznó pörköléseket.

Az Uránia mozgószínház átalakítási munkálatai serényen folynak. A színház nagy előcsarnokkal bővül, ahol a pénztár és a buffet foglalnak helyet.

Az illetékes tényezők figyelmébe ajánljuk, hogy hetipiacok alkalmával a Körösi-uton és a Piacterot határoló házak előtt órák hosszáig állanak kocsik — sokszor gazdátlanul — kifogott lovakkal. Az órákig ott vesztegoló lovak rettetéset büzt terjesztenek, gondoskodni kell tehát mielőbb arról, hogy ezek a kocsik alkalmas helyre tereltessenek be. Ott van a kaszárnya nagy udvara, tessék oda irányítani a kocsikat.

Harapós menyecske. A napokban jajgatva állított be a kórházba Mészáros Mihály, Beck Dezső gazdálkodó kocsisa és elpanaszolta, hogy felesége egy kis családi perpatvar közben a hüvelyk ujját felig meddig lehárapta. A megsebesült ember ujját bekötölték.

A „Mészárosító részvénytársulat“ felszámol, miért is a felsőgallai és miskolci égetett meszet ezentúl a Magyar általános köszénbánya részvénytársulat (Budapest, V. Zoltán-utca 2.) közvetlenül árusítja.

Borzalmas szerencsétlenség történt július 2-án este Szolnokon a Szapáry utca és a Baross-utca keresztezésénél. A villámvillalat emberei dolgoztak a magas vasoszlopok tetején és velük ott foglalatostkodott egy fiatal inas gyerek is. Hogy, hogy nem a kis inas lezuhant. A szerencsétlen gyermek lábtörésen és zúzódásokon kívül ágyrázkodást is szenvedett. Szigorú vizsgálat indult meg, hogy kit terhel a felelősség.

Cegléd birtokvásárlása. A haladni vágyó szemléltető fejlődő Cegléd város e téren igen hatalmas lépést tett úgy a maga, mint polgárai anyagi gyarapodása érdekében. Adás-vételi szerződést kötött ugyanis gróf Károlyi Józseffel, ennek 7000 holdas sőregi pusztája megvétele tárgyában, mely az eladóra azonnal, a vevő Cegléd város közönségére pedig akkor válik kötelezővé, ha azt a felsőbb hatóság jóváhagyja. — Ebből a 7000 hold területből 3000 hold szántóföld, 2000 hold legelő, 1200 hold erdő, 800 hold rét s 50 hold szőlő. Élő és holt leltárával együtt szándékszik Cegléd e birtokot megvenni. A vételár 4 millió hatszáz ezer koronában van megállapítva, tehát a földbirtok katasztális holdja felszereléssel együtt 600 korona. Az élő-leltár mintegy 270,000, a holt leltár körülbelül 29,000 koronát tesz ki.

NYILTÉRTÉK*)

Magyar Államvasuti Alkalmazottak figyelmébe! Tisztelettel értesitem a MÁV. alkalmazottakat (ceglédi, szolnoki és budapesti pályamunkásokat is), hogy a MÁV. vállalati, valamint külön betegsegítő pénztárával — gyógyszer szállításra — egyezményt kötöttem, illetve megbízást kaptam. A Szent-István gyógyszerlárbán tehát (városháza mögött) a pályorvos, vagy helyettese által irt mindennemű szabályszerű vény (recept) elkészíttetik.

Perényi Gyula
gyógyszerész.

Gyorsirási tanfolyam.

Julius 7-ével gyorsirási tanfolyam kezdődik városunkban, később megállapítandó helyen és időben. Jelentkezni lehet lapunk kiadó hivatalában.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Női szabó

divatterem.

Szolnok. Törvényház-utca 198. sz.

A t. hölgyközönség szives figyelmét felhívom elsörendü **női divattermemre**, hol a legkényesebb igényeknek megfelelő angol kosztümöket, francia ruhákat, átmeneti kabátokat, színházi köpenyegeket, menyasszonyi kelengyéket a legújabb divat szerint felelőség mellett készítek. Levelező lap által meghívásra készséggel megjelenek.

NEULÄNDER D. DEZSŐ
angol és francia női szabó.

Közgazdaság

Az országos szőlészeti (Ampeologiai) intézet arra kéri a szőlősgazdákat, hogy azonnal küldjenek neki peronosporás leveleket vagy fürtöket, míhelyt a baj akáresak a legesekélyebb nyomokban mutatkozik is. Még akkor is, ha a gazda netán maga is felismerné a betegséget és tisztában van a védekezés módjával. A további vizsgálatok okából, tehát közérdekből kéri ezt az intézet. Különben, aki levelezőlapon hozzá fordul, az ampeologiai intézet (Budapest II. Debrői ut. 15. sz.) díjtalanul küld védekező utmutatást és hivatalos válaszborítékot.

Burgonyabetegségek. Az eddigi tapasztalatok szerint a burgonya-betegségek az olyan talajban léptek fel leggyakrabban, amelyek humuszban gazdagok, amelyek a burgonya elvetése előtt közvetlenül istállótrágyázásban részesültek. Az istállótrágyázásból tehát az a baj származik, hogy a burgonya elbetegeskedik, elrothad, ha ellenben az istállótrágyázást elhagyjuk, akkor nincs miből táplálkozzon, rosszul fejlődik, a betegségeknek nem tud ellenállani és nem ad termést. Ellenben mindenütt ott, ahol a burgonya alá megfelelő mennyiségű és minőségű műtrágyát adtak, nemesak kielégítő, hanem határozottan jó termést arattak, maga a burgonya pedig sokkalta egészségesebbnek bizonyult. Ezen elvekből kiindulva még a múlt évben elhatározta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, hogy az ország különböző részeiben fekvő gazdaságokban burgonya műtrágyázási kísérleteket végez s azok eredményeit szöles körben fogja ismertetni. A folyó évben tehát nagyszámú kísérlet ejtetett meg s azok eredményeként közölhetjük, hogy az átlagtermések a következők voltak: Trágyázatlan talajon egy kat. holdon 63-44 q., 200 kg. káli-szuperfoszfáttal trágyázva 80-13 q. Több termés 16-70 q., amelyet q. ként 4 koronával értékelve, s levonva 25 korona műtrágyázási költséget, marad 41-80 korona tiszta haszon. A harmadik táblán a 200 kg. szuperfoszfáton kívül a már elvetett burgonyára 50 kg. chihsalétromot is szórtak ki s ezen táblák átlagos termés eredménye 95-32 q. vagyis tehát a trágyázatlannal szemben 31-87 q.-val több, amelyet 4 koronával értékelve s ebből 40 korona műtrágyázási költséget levonva, ez a trágyázási mód 67-48 korona tiszta hasznot adott a műtrágyázás javára. Ezek a kísérletek is tehát azt bizonyítják, hogy a burgonya műtrágyázása rendkívül nagy haszonnal jár.

Csarnok

Válás.

Ismeretségünk rövid volt
Csak futólagos találkozás
És mégis ha rá gondolok,
Érőt vesz rajtam a zokogás

Nem vallottál Te szerelmet,
Csak csevegtünk, mint két pajtás
S most hogy nem lehetek veled
Érzem több vagy, mint bárki más.

Elbucszunk: felejtsem el,
Helyettem lesz más jó barát,
Engem a nő nem érdekel...
Feledni könnyű lesz tehát.

Kezet nyújtottam könnyedén,
Nem tudtam még mi a vágy...
De aztán mikor elmentél
Üresnek tetszett a világ.

Budapest. 1913. M.....

A polgári iskolák iparunk és kereskedelmünk szolgálatában.

A polgári iskolák tanárainak állandóan szemük előtt kellene tartani az iskola célját s minden tárgy tanításába bevinni azt a szellemet, mely a gyermekben érdeklődést kelt az ipar és kereskedelem iránt. Ez a legfőbb tárgy tanításában szinte magától kínálkozik. Olvasókönyvünkben nagy helyet kellene adni azoknak az olvasmányoknak, melyek az ipar és kereskedelem fejlődéséről, a nevezetesebb találmányokról s kiválóbb iparaink életéről szólnak. Számítant lehetőleg az ipari és kereskedelmi életből vett gyakorlati példák alapján kell tanítani. Mértani példáinkat az ipari munkák köréből vegyük. Földrajzban észre kell vésni a gyermekekkel az iparos és kereskedő államok gazdaságát és jólétét s ama fontos szerepet mit ezen társadalmi osztályok ott betöltenek. A történelemben a gyermeknek látnia kell, mint jutnak előre és mint lesznek fontos tényezők a társadalomban az iparosok és kereskedők s miként lesz elsőrangú állami érdek az ipar és kereskedelem istápolása. Természetrajzban az állat-, növény- és ásványvilág iparilag feldolgozható anyagát az ipar és kereskedelem szempontjából is kell méltatni. A fizika technikai részében hatalmas tér áll a tanár rendelkezésére, hogy érdeklődést és szeretetet keltsen a gyermekekben az ipar iránt. A rajz és a slőjd tanításában különösen sok alkalom van e cél szolgálatában munkálkodni.

Láthatjuk, hogy minden tárgy tanításában van alkalom e gondolatot megtestesíteni, tanításunkba a gyakorlati élet szellemét bevinni s tanítványainkat az iparos és kereskedő pályára buzdítani.

Azonkívül a polgári iskolák célszerűen tervezett tanulmányi kirándulásain is módunkban áll e pályák iránti szeretetet felébreszteni. Elhibázott dolog az, mikor az erdélyi polgáriiskolák vagy más hegyes vidék tanulói a Magas Tátra utaznak s Budapestet csak a vonatból látják! Ilyen idealizmust a gimnáziumok megengedhetnek maguknak, azok tehetnek kirándulásokat ethnografiai és geologiai szempontokból. A polgári iskolák tanulóinak nem a természet esodáiban kell legnagyobb gyönyörűségüket találni, hanem azt kell megmutatni, mit tud produkálni az ember. Gyárakba kell vinni a tanulókat, meg kell mutatni a munkásokat hatalmas alkotásaik közben, látniok kell a vezető munkásokat kik 4-500 koronát keresnek havonként s ugyanakkor összekell hasonlítani a hivatalnokok esekély fizetését s a fokozottabb igényeket, melyeket a társadalom lehetetlen felfogása rájuk ró. Szobrok, képtárak, ipari kiállítások s nagy üzletek látása a serdülő gyermekek lelkivilágában mély nyomokat hagy s bennük hasonló alkotások gondolatát ébreszti, ambíciójukat fejlesztli, ízlésüket s esztétikai érzéküket tökéletesíti s őket az ipari és kereskedelmi pályák iránt lelkesíti.

Ha nagyon szegénysorsu gyermekek járnak egyes vidékeken iskolába s nem áll módjukban kirándulásokat tenni, úgy mozgóképekkel lehetne bemutatni, a gyárakat, nagyobb üzleteket s bár ez az eredetit teljesen pótolni nem tudja, ily uton is lehetséges célunknak propagandát csinálni.

Ebben a szellemben kellene a polgári iskoláknak négy éven keresztül a gyermekeket nevelni s akkor biztosan nem fog ellenkezni és sirva fakadni, ha a rosszultalanulás természetes büntetése képen a szülők iparosnak vagy kereskedőnek akarják adni.

Az iskola lelkesítő munkája s a gyermekek ezen pályák iránti szeretete még mindig kevés a műveltebb iparos- és kereskedőosztály megteremtéséhez, ha a szülők nem tudják felfogni ezek előnyeit a tudományos és egyéb nyomorgó pályák felett. Sajnos — egyelőre — inkább irnoknak adja a magyar szülő gyermekét, mint iparosnak vagy kereskedőnek!

Ennek okai a magyar társadalom „gentri” elveiben, helyesebben a kisváros társadalmi viszonyaiban keresendők. Az a hatalmas társadalmi válaszfal melyet a kisvárosok „intelligenciája” felállított, lehetetlenné teszik az érint-

kezést ezen társadalmi osztályokkal. A becsületes munkával 60-80 ezer koronát megtakarított iparos vagy kereskedő nem mehet mulatságra, hangversenyekre, összejövetelekre, kaszinóbáljaikra. A magyar iparos hiúságát bántáná, ha a fia is oly lenézett lenne, mint ő s épp ezért félretesz mindegyikét, kockára teszi fia jövőjét, mikor biztos kenyeret tudna neki adni s teszi ezt részben azért, hogy fia „ur” legyen, másrészt pedig lelkiismeretét akarja megnyugtanni, hogy fiára nem sajnált áldozni. A vesztes a gyermek marad, kinek a tudományos és hivatalnoki pályákon küzdés és nyomorgás jut osztályrészül.

A polgári iskolák tanárainak — mint a polgárság iskolája tanárainak — példát kellene mutatni, hogyan kell megbecsülni a magyar iparost és kereskedőt minden igyekezetükkel azon kellene lenniök, hogy a társadalmi válaszfalak ledőljenek, mert ily formai okok miatt bün lenne feláldozni a tanítványok és haza érdekeit.

Meg kell értetni a szülőkkel is e gondolatot felolvasásokon és a velük való érintkezésünkben s ha siker koronázza a munkánkat, akkor nagy szolgálatot teszünk a hazának, mert egyengetjük az utat, a demokratikus gazdag Magyarország kiépítéséhez!

Dr. H.

Szerkesztői üzenetek.

Kiváncsi, Cegléd. Hogy mikor megy el, nem tudjuk. Valószínű, hogy még ez év végén. Csak ne parcelláznak. Mindent, csak azt ne.

B. I. 1. A járásbiróság ügye. 2. Fogás. 3. Nem ülünk fei.

Dr. H. Budapest. Köszönjük cikket. Tudjuk, hogy a Kis Ujságot is megvásárolták.

S. M. Csak egyik versét közölhetjük. Technikai okok miatt maradt el a másik. Irjon.

Gunyolódó. Nem igaz, hogy Abony község könyvterjesztési vállalatja akarja alakulni. A vége az lett, hogy nem lesz népkönyvtár. Ön azt kérde, hogy eddig volt-e? Hát volt?

Üzlet. A ceglédiek belementek a 4 millió hatszázezer koronás üzletbe és keresni is fognak rajta. Az más. Ott van pénz. Nálunk semmi nincs. Ami van az sines

Hirdetések

Sirkó aranyozást és felujtást olcsón vállal szakember. Cim: a kiadóhivatalban.

Abonyi első keresztény temetkezési vállalat.

Szent István tér (Kaszárnya épület)

ajánlja kegyelet cikkeit legegyszerűbbektől a legdiszesebbekig.

Szakter Károly a legjobb és legrégebbi szabócég Cegléden Telefon: 65.

Értesítés.

Értesítem a t. közönséget, hogy a Szolnoki-úton (Polgár-féle házban) **bádogos üzletet** nyitottam, ahol mindenféle fehér bádog kész munkák kaphatók. Elvállalok minden e szakmába vágó dolgok készítését és javítását, valamint épület és vízvezetési munkálatokat és villanszerelést. A t. közönség pártfogását kéri

Engel Zsigmond
bádogos mester.

Bérekcsi

bármely időben **telefon** útján megrendelhető a **9-es** és **54-es** hívószámon

Neuwirth Jakab
bérekocsitulajdonosnál.

ÓRÁT, ÉKSZERT

legolcsóbban vásárol
Rosenzweig J.
üzletében.

KOHN MIKLÓS

divatüzletében

hölgyek és urak

részére
szükséges

nyári cikkek

jutányosan
beszerezhetők.

Telefon : 45.

Kiadó lakás.

Egy 2 szoba-, konyha- és nagy műhelyből álló lakás augusztus hó 1-től **kiadó**. Értekezni lehet: **Varga Béla** asztalossal, Magyar-u.

Ház eladás.

Egy 4 szobából és mellék-helységekből álló ház eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Ruha festés és vegytisztítás.

Ruha festő és vegytisztító-intézetem részére **Kohn Miklós** divatáru üzlete vesz fel rendeléseket.

Zakócs János

Cegléd, Árpád-tér evangélikus bazár.

KRISTÁLY forrásásvíz.

Étvágyat javít.

Gyomorrontást megakadályoz.

Több mint ezer orvos ajánlja.

Kapható minden fűszer és esemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Főraktár: özv. Hirsch Izraelné utóda

Havass Samu cégnél
Abony.

[Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalat]
r. t. Budapest, (Buda).

Irógépmunkát, Másolást.

Elvállal a kiadóhivatal.

A magy. kir. földmivelésügyi miniszterium megbízásából az állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin
szőlőmoly- és gyümölcsferegirtó-anyag

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes anyagok között. A szőlő virágzása idején egyszeri használat után minden pete, hernyó, lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsfereg ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. **Ára kg.-ként 4 korona**. Minden kilogramm 25 liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400 négyszögöl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a fűrtöket bögrékbe mártogatjuk vagy az anyaggal ecseteljük: úgy két kilogramm egy katasztrális hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhatatlan, gyümölcsre, emberre ártalmatlan. Megrendelhető az ár előzetes beküldése vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle Kochillin szőlőmoly és gyümölcsferegirtó-anyaggár közp. irodájában Budapest, VI., Eötvös-utca 14.** Részletes használati utasítás minden csomagban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospektussal díjmentesen szolgálunk. **Viszontelárusítókat keresünk.**

Czeplédi Asztalosok Bútorcsarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

bútorcsarnoka

Czepléden, Rákóczy-utca: Ipar és Kereskedelmi Bankpalota.

Allandó kiállítás kizárólag czeplédi iparosok által készített háló, ebédlő, salon, férfiszoba, előszoba, konyha és kerti bútorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Minden tárgyért jótállás.

Költségvetések kávéház, templom s bármilyen berendezésekre készséggel, díjmentesen bármikor kiszolgáltatnak.

ÉRTESÍTÉS.

A nagyérdemű közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a **BERGL-FÉLE**

TÖLDFA vendégfogadót

átvettem s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendeztem. Midőn a t. közönség pártfogását kérem, jelzem, hogy a **kerthelyiséget átalakítottam** és ott naponta frissen csapolt sör és ételek kaphatók.

Tisztelettel **JUHÁSZ ISTVÁN** vendéglős.

Ha Czeplédre megy,

ne mulassza el **Klein Adolf** férfi ruha és női felöltő **NAGYÁRUHÁZAT** meglátogatni, hol a legdivatosabb női felöltőket és gyermek kabátokat, valamint a legjobb férfi ruhákat készen és mérték után a legolcsóbb árban szerezheti be.

Az országos ipar-
egyesület által több
kiállításon

Semsedy Balázs

kitüntetéssel, izlé-
ses, jó és szép
munkákért.

műasztalos, lakberendező Szolnokon.

Mintaraktár főtér Gorove-utca.
Műhelytelep Mária-utca (saját ház.)

Raktáron vannak teljes lakberendezések. Haló, ebédlő,
iroda, szalon, úri előszoba és konyha berendezések. Vas
és réz bútorok, szőnyeg diványok, sodronyok, madra-
cok. Ugy adott, mint saját tervem szerint készitek iz-
léses berendezéseket a legjutányosabb árban.

UJ NŐISZABÓÜZLET.

Czepléden, Rákóczi-ut 13. szám alatti lakásomon
angol nőiszabóságot nyitottam,
ahol a legelegánsabb nőruhákat készítem a legújabb divat
szerint. Külföldön és a fővárosban szerzett gyakorlatom
lesz a legjobb garancia arra, hogy a legkényesebb izlése-
ket is kielégíthetem. Vidéki megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

TÓTH MÁTYÁS
nőiszabó.

**Villanyerőre berendezett
borotvaköszőrülő és acéláruraktár**
(Unghváry László újonnan épült házában Cegléd.)

Hat évi budapesti praxisom garantiát nyújt a pontos munka
és szolid kiszolgálás tekintetében és minden munkámért és ártért
kezeséget is vállalok.

Javítások és mindenféle a szakmába vágó munkákat azonnal, ol-
csón és a legnagyobb pontossággal végzem. — Teljes tisztelettel

Plasner Kálmán.

Herczeg Ármin

hatóságilag enged. villanyviágítási és feszerelési vállalata
CEGLÉD Jászberényi-ut Ungváry ház.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy Villanyvilágítási
berendezési vállalatot létesítettem.

Elvállalok villanyvilágítási berendezéseket, villanyesengőket,
házi telefonok berendezését jótállás mellett jutányos árért.

Állandóan raktáron tartok nagyválasztékban **csillárokat**
10 koronától feljebb és az elismert jó minőségű Dr. Just Wolf-
ram, Tungstram, Westing house Wottán, és Tantál égőket. Darab
ja 1 kor. 40 fill.

Villamos jelző esengők, telepek, körte, kapu és fali billen-
tyűk ajtó és ablak biztonsági ériatkezők és huzalok kaphatók.

A legjutányosabb árban árusítok villamos tea főzőt, tejforra-
lót tojás és kávé főzőt. Villamos melegítő lapokat, vasaló, szivar
és szivarka gyújtót, hajsütő vasat ágy és láb melegítőket.

Kérem a t. közönség pártfogását,

Tisztelettel

HERCZEG ÁRMIN.

Elsőrendű uri szabóság.

Szabásom

Elegáns

Kényelmes

és fess

VAJDA JOZSEF

uri szabó

Czepléd.

ifj. SZABÓ GYULA

villanyerőre berendezett SÍRKŐGYÁRA CZEGLÉD.

Ajánlja kizárólag saját készítésű siremlékeit a legolesőbb árban.

Gazdaközönség figyelmébe!

Az „Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság“ a közeledő gazdasági idényre való
tekintettel a gazdaközönség sz. figyelmét felhívja a kiválóan bevált, Kühne-féle

„Columbia“ kultivátor egysoros lókapájára.

Ezen amerikai eredetű eszköz rendkívül elmés szerkezeténél fogva mindennemű kapás növények, külö-
nösen kukorica, burgonya, takarmány répa, dohány, czirok, szőlő és kertti veteményeknek megmunká-
lására kiválóan alkalmas és a legnehezebb talajviszonyok közt is kitünő munkát végez.

Elsőrendű hazai gyártmány!

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Ugyanott egy használt 6 lóerejű
cséplőgép garnitúra is eladó.

Abonyi közgazdasági bank részvénytársaság
ABONYBAN.